

Deze pagina is overgezet naar een nieuw softwaresysteem en kan in de laatste versie tijdelijk worden bekeken en verder worden bewerkt op:

<https://christipedia.miraheze.org/wiki/Oorzaak>

Een **oorzaak** is datgene waardoor iets gebeurt. Om in een gebeuren het verschil aan te geven tussen de werkzaamheid van **God** en die der **mensen**, is de onderscheiding van eerste en tweede oorzaak ingevoerd.

Van alle geschieden is God de **eerste oorzaak**. Alle kracht in de **schepping** is van Hem. Alle substantie is door Hem geschapen en blijft bestaan door Hem. Al wat geworden is, zegt de Schrift (Joh. 1) is door Hem, het Woord (= de Zoon van God), geworden, en zonder Hem is niets geworden dat geworden is. God laat alles gebeuren overeenkomstig Zijn raad.

De mens is als redelijk en veranderwoordelijk wezen in zijn handelingen de **tweede oorzaak**. Hij gebruikt de kracht die God hem geeft en handelt naar bepaalde motieven. Daarom is hij voor al zijn doen verantwoordelijk.

De onderscheiding van eerste en tweede oorzaak is in de Christelijke wijsbegeerte en godgeleerdheid aanvaard. Vooral in de leer van de voorzienigheid is deze onderscheiding van grote betekenis.

Het verband tussen de eerste en de tweede oorzaak is ons, wegens de beperktheid van onze menselijke kennis, niet zo helder, dat we dit geheel doorzien.

Wij maken verder een onderscheid tussen oorzaak en **toelating**. In het oosterse denken wordt dit onderscheid niet gemaakt^[1]. Als God iets toelaat, is hij oorzaak. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het volgende Schriftgedeelte, dat voor verwarring heeft gezorgd.

Eze 20:24 omdat zij Mijn bepalingen niet uitgevoerd hadden, Mijn verordeningen verworpen hadden en Mijn sabbatten ontheiligd hadden, zodat hun ogen de stinkgoden van hun vaderen volgden.

Eze 20:25 Toen heb Ik hun ook verordeningen gegeven die niet goed waren, en bepalingen waardoor zij niet leven zouden.

Eze 20:26 Ik verontreinigde hen door hun [eigen] geschenken, doordat zij alles wat de baarmoeder opent [door] het [vuur] lieten gaan, opdat Ik hen verwoesten zou, zodat zij zouden weten dat Ik de HEERE ben.

(HSV)

God gaf verordeningen die niet goed waren, nadat het volk Zijn verordeningen had verworpen. Hoe kan dat? Met die verkeerde verordeningen worden niet de voorschriften van **Mozes** bedoeld. God liet toe, dat heidense gebruiken, bijvoorbeeld de dienst van kinderooffers aan de afgod **Moloch**, bij het Israëlietische volk werden ingevoerd of bleven voortbestaan.

Bij het ontstaan van tegennatuurlijke seksuele omgang en andere zonden is God een oorzaak, d.w.z. Hij geeft mensen over aan het kwaad, Hij laat het gebeuren. Hij geeft de mensen eraan over, omdat ze de afgoden hebben gediend.

Ro 1:22 Bewerend wijzen te zijn, zijn zij dwaas geworden

Ro 1:23 en hebben de heerlijkheid van de onvergankelijke God vervangen door iets dat lijkt op het beeld van een vergankelijk mens, van vogels, van viervoetige en van kruipende dieren.

Ro 1:24 Daarom heeft God hen in de begeerten van hun harten overgegeven aan onreinheid, om hun lichamen onder

elkaar te onteren;

Ro 1:25 zij die de waarheid van God vervangen hebben door de leugen en het schepsel geeerd en gediend hebben boven de Schepper, die gezegend is tot in eeuwigheid. Amen.

Ro 1:26 Daarom heeft God hen overgegeven aan onterende hartstochten; want ook hun vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervangen door de tegennatuurlijke;

Ro 1:28 En daar het hun niet goeddacht God te erkennen, heeft God hen overgegeven aan een verkeerd denken, om dingen te doen die niet betamen;

(TELOS)

Bronnen

Christelijke Encyclopaedie voor het Nederlandsche Volk (Kampen: Kok, 1925-1931) s.v. Oorzaak (tweede). Hieruit is tekst genomen op 26 mei 2012.

Voetnoten

[1.?](#) Aldus de aantekening in de vertaling van Petrus Canisius bij Ezech. 20:25.